

De KNMP is de beroeps- en brancheorganisatie voor apothekers. Wij behartigen de belangen van de leden, de branche en de farmacie in het algemeen. In al onze activiteiten staat de essentiële rol van de apotheker in de zorgverlening centraal. Als onderdeel van de totale zorgketen staan we voor een effectieve en patiëntgerichte farmaceutische zorg, waarbij medicatieveiligheid en kwaliteit in de branche voorop staan. Meer informatie: www.knmp.nl

Uitsluitend Apotheek (UA)

Inleiding

Deze factsheet gaat over de nieuwe geneesmiddelcategorie Uitsluitend Apotheek (UA), waarin onder andere het nieuwe medicijn orlistat 60 mg (Alli) valt. De betreffende medicijnen zijn in deze categorie ingedeeld, omdat extra zorg nodig is voor veilig gebruik door de consument. De apotheker heeft hiervoor van de overheid de verantwoordelijkheid gekregen. Dit betekent voor de consument dat er in de apotheek een gesprek wordt gevoerd van 5-10 minuten aan de hand van een vragenlijst om na te gaan of het geneesmiddel geschikt is voor de consument. Verder controleert de apotheker of de consument het medicijn zonder problemen kan gebruiken samen met andere medicatie. Hiervoor kan de apotheker een tarief in rekening brengen.

UA-medicijnen

De meeste medicijnen die zonder recept verkrijgbaar zijn (vrij verkrijgbare medicijnen), zijn ingedeeld in de categorieën UAD en AV¹. Er is echter een aantal middelen waarvoor extra zorg nodig is: nagaan of het middel geschikt is voor de consument, nagaan of het medicijn goed samengaat met andere medicijnen of aandoeningen (medicatiebewaking), en het geven van extra informatie. Deze medicijnen zijn daarom ingedeeld in de categorie UA. Het gaat om de volgende medicijnen.

- Orlistat 60 mg (merknaam: Alli) is een middel om af te vallen, bedoeld voor volwassen personen met een Body Mass Index (BMI) van ten minste 28. Het heeft een wisselwerking met sommige medicijnen. Ook is bij het gebruik van orlistat extra informatie nodig over het aanpassen van het eet- en leefpatroon.

- Domperidon (merknamen: Domperidon, Gastrocure, Motilium) is een middel tegen misselijkheid, een opgeblazen gevoel en maagklachten. Het kan in combinatie met andere medicijnen hartklachten geven.
- Sint Janskruid (merknaam: Hyperiplant) is een kruiden-geneesmiddel tegen depressieve stemming. Het middel heeft een wisselwerking met veel andere medicijnen, waardoor die minder goed werken. Bijvoorbeeld de anticonceptiepil, medicijnen die worden voorgeschreven bij hiv en middelen tegen hartritmestoornissen.
- Hydrokinine (merknaam: Inhibin) is een middel tegen nachtelijke spierkrampen. Het kan niet worden toegepast bij bepaalde aandoeningen, zoals myasthenie en is schadelijk bij zwangerschap.

Extra zorg bij UA

Als een consument een UA-medicijn wil gebruiken, hoeft hij daarvoor niet naar de huisarts. De apotheker kan de extra zorg leveren die nodig is. Het is belangrijk dat de apotheker beoordeelt of het medicijn geschikt is voor de consument (bij orlistat 60 mg geldt bijvoorbeeld een minimale Body Mass Index) en of het gebruik goed samengaat met andere medicijnen.

De apotheker neemt het UA-medicijn op in het persoonlijk patiëntdossier om dit laatste te kunnen controleren. Bovendien nodigt hij de consument uit voor een gesprek, als het de eerste keer is dat de consument het middel komt kopen, om na te gaan of alle relevante gegevens al in het patiëntdossier staan. Dit gesprek kan plaatsvinden in de spreekkamer van de apotheek. Het gesprek wordt meestal gevoerd aan de hand van een vragenformulier.

Dit is ook te vinden op www.apotheek.nl. De apotheker beoordeelt de vragenlijst op basis van een richtlijn van de KNMP, een zogenaamde UA-Standaard. Als blijkt dat de patiënt het middel veilig kan gebruiken, geeft de apotheker nog extra informatie en kan hij de consument het medicijn verkopen. De apotheker bewaart, met toestemming van de patiënt, zijn gegevens, zodat bij de tweede keer een uitgebreid gesprek niet meer nodig is.

Tarief

Omdat het om een vrij verkrijgbaar medicijn gaat, betaalt de zorgverzekeraar deze extra begeleiding door de apotheker niet. De apotheker kan bij de consument een bedrag hiervoor in rekening brengen, een UA-tarief. Hier is geen vaste richtlijn voor, aangezien er geen tarief is vastgesteld door de overheid en apothekers onderling geen prijsafspraken mogen maken. Vraag uw apotheker dus naar dit tarief. Het UA-tarief en de UA-medicijnen worden niet vergoed door de zorgverzekeraar.

Noot 1:

Sinds de invoering van de Geneesmiddelenwet in 2007 deelt het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) medicijnen in 4 categorieën in:

1. Uitsluitend Recept (UR): receptplichtig, alleen verkrijgbaar op recept van een arts;
2. Uitsluitend Apotheek (UA): niet receptplichtig, maar alleen verkrijgbaar in de apotheek op advies van de apotheker;
3. Uitsluitend Apotheek en Drogist (UAD): niet receptplichtig, verkrijgbaar in de apotheek en in de drogisterij;
4. Algemeen Verkrijgbaar (AV): niet receptplichtig, in principe overal verkrijgbaar.

Voor meer informatie:

Geneesmiddel Informatie Centrum:

Mevr. drs. Annemieke Horikx

Telefoon: 070 37 37 282

Mobiel: 06 51 64 28 73

E-mail: a.horikx@knmp.nl